

Katajanokalla sopu sija antaa – 7.10.2018

Sen ymmärtäminen, että on täysin hyväksyttävää olla eri mieltä, luo rauhaa ihmisten mielissä. Rauhallinen mieli luo puolestaan hyväksyntää ja sitä kautta mahdollisesti kunnioitusta kanssaihmistä kohtaan. Näin ajattelen. Åbo Akademin opiskelijana pääsin mukaan pieneen idylliseen helsinkiläiseen tilaan, Katajanokan seurakuntakotiin, todistamaan, etteivät tällaiset ajatuksenjuoksut ole aivan tuulesta temmattuja.

Tapani mukaan olin myöhästyä tilaisuudesta, joten otin bussipysäkille saavuttuani korkkarit käteen, ja juoksin harmaassa syysillassa sukkasillani paikan päälle. Kello löi 15.00, kun seurakuntakodissa alkoi abrahamilaisten uskontojen välinen keskustelutilaisuus.

Paikan päälle oli kokoontunut pieni, mutta moninainen joukko juutalaisia, islamilaisia ja kristittyjä, aina valtamedioista tutuiksi käyneistä uskonnon konkareista nuoriin tulevaisuuden toivoihin. Kaikki istuivat nöyrästi, tynnosti ja iloisesti keskustellen saman pöydän äärellä.

Tilaisuudessa osoitettiin innostusta, ei intoilua. Vaikutti siltä, että yksilöiden välillä suvaitsevaisuus ja rakkaus olivat poikkeuksen sijaan itsestään selvä sanomaton sääntö. Kyseessä ei ollut uskontojen välinen hetkellinen rauhanneuvottelu, vaan melkeinpä ennemminkin kuin mystiikan saappaisiin pukeutunut saapasjalkakissa.

Tapahtumassa puhuttiin yksilöllisyyden, yhteisöllisyyden ja hyväksynnän puolesta. Usein pilke silmäkulmassakin. Kun tilaisuuden puheenjohtaja ja Åbo Akademin eksegetiikan yliopistonopettaja **Pekka Lindqvist** ilmaisi kristillisestä rukouskulttuurista, että tärkeintä siinä on rukoileminen ”hengessä ja totuudessa”, sutkautti ylipappi Simon Livson heti perään kysymyksen ”kenen totuudessa”. Tällainen keskustelu sai hymyn huulille.

Tapahtuma kesti kolmisen tuntia. Konsepti oli yksinkertainen: Jokaisesta uskonnosta yksi edustaja luki ääneen valitsemansa ja uskontoonsa liittyvän pyhän tekstin (tai tekstejä), jonka jälkeen muut tilaan kokoontuneet päästivät uteliaisuutensa valloilleen kysymysten ja avoimen keskustelun merkeissä. Kyseisestä tavasta on luotu metodi, ja sillä on ihan nimikin: *scriptural reasoning*.

Toorasta valikoimiensa pyhien tekstien lukijana toimi Suomen juutalaisten ylipappiini **Simon Livson**. Koraanista valitsemaansa tekstiä siteerasi suomen islamilaisen yhdyskunnan imaami **Anas Hajjar**. Uudesta testamentista valitsemiensa tekstien lukijana toimi Åbo Akademin systemaattisen teologian tutkimusjohtaja **Anni Maria Laato**.

Ensimmäisenä ylipöytäsiivoksi Livson luki tekstin ääneen. Tämän jälkeen jakauduimme kahteen ryhmään niin, että ryhmässä oli tasaisesti jokaisen uskonnon kannattajia. Keskustelimme jonkin aikaa kuulemastamme kahdessa ryhmässä, jonka jälkeen ryhmät kokoontuivat jakamaan heränneitä ajatuksia. Ne olivat yleensä ”same same, but different”, kuten eräs nuori juutalaispuoluejohtaja asian puujalkavitsimäisesti ilmaisi.

Juutalaisen pyhän tekstin ääreltä siirryttiin ensin islamilaiseen ja sittemmin kristittyjen tekstiin. Tilaisuuden mottona oli, että jokainen yksilö puhuu puolestaan, ja ettei kukaan edusta koko uskontoa; ei edes suuressa kunniaissa oleva juutalainen rabbi, islamilainen imaami tai kristillinen pappi.

En nyt tässä ilmoita tekstien nimiä ja yksityiskohtia, vaikka olisin voinut tehdä niin, sillä mielestäni olennaisinta on se lopputulos, mihin lopulta päädyimme tekstien suhteen. Vaikkei yhtäläisyyksiä kaikkien mielestä välttämättä tarvitsisi uskontojen väliltä lähteä etsimään, me tilaisuudessa olijat kiinnitimme niihin kuitenkin jonkin verran huomiota.

Illan teemaksi oli nostettu kaikessa yksinkertaisuudessaan ja tärkeydessään rukouksen paikka. Juutalaisten synagoga, islamilaisien moskeija ja kristittyjen kirkko voivat tarkoittaa konkreettista arkkitehtuurisesti tiettyjen sääntöjen mukaan rakennettua rakennusta, mutta yhtä hyvin rukouksen paikka voi olla melkein mikä tahansa puhdas paikka, jonne kaksi tai useampi uskovainen on kokoontunut rukoilemaan omaa jumalaansa. Kyseessä voi siis olla koti, hylätty tehdas tai vaikkapa metsä puineen ja sammaleineen. Materiaalinen tila lasketaan kaikessa loistossaankin vasta toissijaiseksi.

Tilaisuudessa korostettiin, että toinen mikä yhdistää kyseisten uskontojen rukoukseen on se tosiasia, että rukoilla voi milloin haluaa ja lähestulkoon missä tahansa. Erojakin kuitenkin löytyy: kun muslimit rukoilevat päivittäin ja vieläpä mielellään useita kertoja päivässä, rukoilevat kristityt yleensä tarpeen koittaessa. Juutalaisille puolestaan on ominaista rukoilla kotona omassa mielessään aina uuteen huoneeseen astuessaan. Tästä on muistuttamassa lähes jokaisen juutalaisen kodin ovenpieleen kiinnitetty kotelo, *mezuzah*, jonka sisään on ujutettu katkelma Toorasta. Muslimit levittävät puolestaan mielellään maton rukouskohtaan. Maton on määrä varmistaa rukouspaikan puhtaus.

Rukouskeskustelun jatkuttua vielä hetken aikaa puheenjohtaja Lindqvist päätti lopulta kokouksen seuraavilla lauseilla: ”Me emme yritäkään vetää tästä suurta konsensusta, johtopäätöstä tai vielä vähemmän julkilausumaa. Emme me oikein tulleet lopputulokseen, vaan saimme kurkistaa kolmeen näkökulmaan ja oppia jotakin. Ja tästä sitten koostamme jonkinlaista

raporttia, jotta meidän yhdessä tavoittamamme viisaus leviäisi laajemmallekin.” Näihin sanoihin on hyvä lopettaa tämä raportti.

Laatinut: Sonja Shaikh, teologian opiskelija, Åbo Akademi